

ERDÉLYI GAZDA

ALTALÁNOS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnap.

SZERKESZTŐSÉG:

Kolozsvárt, belközép-utca 11 szám,
hová a lap szellemi részét illető küldemények czimzendők.
Kéziratok nem küldetnek vissza.
Előfizetési ára: egész évre 4 frt, félévre 2 frt.
Az erdélyi gazdasági egylet tagjai ingyen kapják.

KIADÓHIVATAL:

Kolozsvárt, beltorda-utca 1. szám,
(„Közművelődés“ nyomdai részvénytársaság felvételi irodája).
Ide küldendők a hirdetések, mindennemű melléletek, előfizetések és hirdetési pénzek,
ílamint a reclamatiók.

Hirdetések a legolcsóbb árszabály szerint vétetnek fel.

TARTALOM.

Előfizetési felhívás.

A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek IX-ik nagygyűlése. Sz. P.

Egy látogatás Zombolyán II. Benkő Mihálytól.
Felhívás tengeri termelési kísérletek tételére.

Vegyesek.

Kitüntetés. (Gr. Bánffy György.) — Megbízás. (Gál Lajos.)
— A vetések állása Erdélyben — Ösztöndíj adományozás. — A magyar buza némesítése. — Mikor itassuk a lovakat? — Hernyószedés ideje. — Mauthner fűmag keveréke

Piaczi értesítő.

Előfizetési felhívás.

Tisztelettel kérjük lapunk t barátait, a kik a folyó évre előfizetéseiket még be nem küldötték, hogy ezt mielőbb eszközölni sziveskedjenek; vagy a kik lapunkat ezen évben jártni nem kívánják, kérjük azt, a czimszalagra írott ily értelmű megjegyzéssel, visszaküldeni és ez által a további fölösleges költségtől megkímélni.

Együttal kérjük, hogy lapunkat ismeretkörükből ajánlani és részére új barátokat, előfizetőket szerezni sziveskedjenek, mert anyagi viszonyai erősbültével tehetjük ezt még tartalmasabbá.

Tisztelettel
az *Erdélyi Gazda*
kiadóhivatala.

A szövetséges gazdasági egyesületek IX. nagygyűlése.

A gazdáknak nagy száma sereglett e hó 4-ére Budapestre, a szövetségbe lépett gazd. egyesületek kilenczedik nagygyűlésére, mint az egyes gazdasági egyesületek küldöttei.

A nagy érdeklődést a gyűlés napirendjére tűzött kérdés fontossága valóban meg is érdemelte, — a mezőgazdaság érdekképviselői korábbi szervezéséről lévén szó.

A mezőgazdasági érdekképviselőket eddig is gyakorolták a létező gazdasági egyletek, de ez a képviselő csupán annyiból állott, hogy egyes óhajtasokat nyilvánítottak a kormánnyal, vagy a közigazgatással szemben, a melyek legtöbbször alig, vagy épen nem vétettek figyelembe. Saját maguk, a gazd. egyletek, pedig hatáskörrel, végrehajtó erővel nem bírván, az általuk kezdeményezett üdvös dolgok megoldást nem nyerhettek. — Másrészt csupán a tagok által fizetett tagsági díjakból befolyt összegekre támaszkodhatván, csak azok mutathattak fel társadalmi ténykedésük terén is némi eredményt, a melyek ez uton nagyobb összegekre tehettek szert. Természetes, hogy mezőgazdaságunk ügye. ilyen viszonyok mellett, kivált némely vidékeken, csak csiga léptekkel haladt előre, vagy épen nem is haladt.

Hogy ez nem jól van így, régen érzi hazánk gazdaközönsége, de ezen segíteni nem tudott, mert az összes mezőgazdaság ügyéért eddig a gazdáknak csupán intelligens eleme hozott áldozatot, a földmives nép pedig nem. Már pedig ha sem az állam, sem a nép maga a bajok orvoslásához és a mezőgazdaság emeléséhez pénzzel nem járul, az érdekképviselő csak fogalom marad, bárminő szervezetet nyerjen is.

Az április 4-én lefolyt nagygyűlés úgy az érdekképviselő helyes szervezése, valamint az anyagi eszközök biztosítása iránt, elvi megállapodásokra jutott, most tehát a kormány és az állam feladata leendő ezeket gyakorlati megoldásra juttatni és ezek által hazánk mezőgazdasága felvirágzásának biztos alapot teremteni.

Olvasóink ismerik úgy az erdélyi gazdasági egyletnek, mint lapunknak ezen ügyben elfoglalt álláspontját és mi itt örömmel jelezzük, hogy habár a határozat nem is teljesen ezen szellemben hozott, jelenleg létező gazdasági egyesületek, a régi alapon meg lettek tartva és az egyletek ezután is, mint autonom testületek működnek tovább.

Magának a tulajdonképeni gazdasági érdekképviselőnek bizottsági alakban való szervezése határozottat és pedig úgy, hogy „a vármegyei gazdasági bizottság az első, az országos bizottság a második és utolsó forumot képezze; de a gazdasági bizottsággal az egyletek szerves összeköttetésbe lesznek hozandók.“

Mag valljuk, hogy mi, már kifejtett indokainknál fogva, még a bizottságok szervezésénél is, a kerületi fokozatot üdvösnek tartottuk volna, mert a mezőgazdaság ügyét sehogy sem tartjuk tisztán a közigazgatás területére szorítottak s onnan viszont az egész országra kiterjesztettek. S jelölül annak, hogy ezen nézetet nem csupán

maga az erdélyi gazdasági egylet és lapunk vallja, ide-iktatjuk hazánk legelső szak- és tanfériának, *Balázs Árpád* ur kir. tanácsos és a magyar-óvári gazdasági akadémia igazgatójának, a mezőgazdasági érdekképviselő szervezése ügyében, az erdélyi gazdasági egylet titkárához Bpestre intézett következő levelét:

„Tekintetes Sz. Szakáts Péter urnak — az erdélyi gazdasági egyesület titkára — jelenleg Budapest. M.-Óvár 1892. április hó 3-án. Különösen tisztelt Titkár ur! A szövetségbe lépett gazdasági egyesületek nagygyűlésén nem jelenhetek meg, de nagy érdeklődéssel kísérem a nagyfontosságú ügy fejlődését. E kérdés szerencsés megoldásától függ mezőgazdaságunk jövője!

E sorok írására azon körülmény indít, hogy az erdélyi gazd. egyesület külön véleményével való rokonszenvennek kifejezést adjak.

Az abban hangoztatott elvek azok, melyek az én nézetem szerint is célravezetőek.

A gazdák önkéntes egyesülése; — a gazdasági egyesületek autonómiájának tiszteletben tartása, s ezzel az egész gazdai osztály saját ügye iránt való érdeklődésének és szeretetének ébren tartása; oly szervezet életbe léptetése, mely a kis gazdák bevonását az egyleti életbe lehetővé teszi; s oly kapcsolatos szervezet létesítése, mely az egyleti működést több lépcsőfokon előmozdítja: ez azon „érdekképviselő“, melytől hazánkban, — a távolabbi jövőt is figyelembe véve, — kellő sikert várhatunk, mely nemzetünk természetének legjobban megfelelne.

Külföldi tanulmányutamról (m. é. szeptember hóban voltam Délnémetországba kiküldve) szóló jelentésemben jó formán hasonló, legfőbb vonásaiban azonos tervezetet terjesztettem elő a nm. földmívelési ministeriumhoz az érdekképviselőtről, mint a milyen az erdélyi egyesületé. Nevezetesen én is azt javasolom, hogy az erdélyi, a dunántuli sat. vármegyék gazd. egyesületei szövetkezzenek egymással „kerületi szövetséggé“ s az öt kerületi szövetség alakítsa meg Budapest. az „országos szövetség tanácsot.“ Én a szövetség ezen módját a lehető legnagyobb súlytalalom helyezendőnek és szivemből öröndek, hogy az erd. gazd. egyesülettel, mely oly tiszteletre méltó módon tölti be nehéz viszonyok között helyét, egy állásponton lehetek.

Szivemből öröndek neki, ha a mi elvünk diadalra jutna, mert hazánk mezőgazdaságának érdeke ezt kíváná.

Szerencsét kívánva, hogy az általunk üdvösnek elismert eszme felkaroltassék a gazlák közvéleménye által, maradok igen tisztelt titkár urnak szives üdvözléssel és kiváló tisztelettel *Balázs Árpád*, s. k.“

Mindennemű

műtrágya.

A magas kormány kezdeményezése folytán alapított

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÉNSAV-, MŰTRÁGYA- ÉS VEGYI-IPAR RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

ajánlja saját gyártmányu, tiszta kénsavval feltárt, elismert kitűnő minőségű műtrágyáit: esontliszt-, spodium-, ammoniak- és ásványi superphosphatokat, párolt esontlisztet, Thomassalakot, chilisalétromot, kénsavas kálit és ammoniakot; különlegességeket, mint: szőlő-, répa-, rét-, kender stb. trágyát és mindennemű egyéb műtrágyát, kénsavat, réz- és vasgálicot. — Talaj-elemzések díjmentesen eszközöltetnek. Felvilágosítással és árjegyzékkel készségesen szolgál gyáraink központi irodája: V., Erzsébet tér 9. sz. II. emelet, hová levelek és megrendelések intézendők. — Telefon-szám 882.

Thomas-
salak.

Ezen a sziv igaz melegével irt s az ügy iránti lelkesedéstől áthatott sorokat a legnagyobb örömmel vettük és csak sajnálni tudjuk, hogy törekvéseink daczára, az érdekképviselőnek bizottságilag való szervezésénél a kerületi fokozat be nem vétetett, de teljes hitünk és reményünk, hogy az események nekünk adnak igazat s a kerületi képviselő idővel önmagától kifejlődik és a szervezetbe be fog illeszteni. Ennek előre látott indító okait elmondjuk majd máskor.

A nagygyűlés tanácskozásának végeredményéről a következőkben számolunk be:

A megjelentek két javaslat mellett foglaltak állást: a vas megyei gazdasági egyleté mellett és a báró Bánffy Dezső által beterjesztett javaslat mellett, mely utóbbi is, mint az előadói és egyáltalán a legtöbb javaslat a már létező gazdasági egyleteket tartja az alapnak, melyen az érdekképviselő szervezendő, de ez a kötelező társulás behozatalával.

A kérdés, a nagygyűlés elnöke gróf Desseffy Aurél által, szavazásra bocsátatván, 6 szavazattöbbséggel, a vas megyei gazdasági egyesület által benyújtott határozati javaslat fogadtatott el, mely a következő:

„1. Kimondja a nagygyűlés, hogy a mezőgazdasági érdekképviselő állandó, az országra egyöntetűleg kiható és törvényhozásilag eszközölt szervezését égető és sürgős szükségnek tartja.

2. Szervezését bizottsági alakban véli keresztülviendőnek. Még pedig úgy, hogy a vas megyei gazdasági bizottság az első, az országos bizottság a második és utolsó forumot képezze.

3. Az egyesületek mint tisztán társadalmi uton alakult autonóm testületek meghagyandók, de a gazdasági bizottsággal szerves összeköttetésbe hozandók.

4. E végből szükségesnek tartja a nagygyűlés egy oly törvény alkotását, mely a gazdasági érdekképviselőnek a jelzett bizottsági alapon való megoldását teszi lehetővé, mely e bizottságok alakításának módozatát, hatáskörét, jogait és kötelezéseit, úgy az első, mint a felelbiteli bizottság egymás közötti, a közigazgatással nem különben a kormányval való viszonyát egyöntetűen körülírja és anyagi helyzetüket biztosítja.

5. Az anyagi helyzet biztosításánál méltányos kérésnek tartja a nagygyűlés azt, hogy tekintettel a gazdaközönség által az állam pénzügyi egyensúlyának helyreállítására hozott s a társadalom többi osztályának terheihez arányítva óriási áldozatokra, a földadó egy százalékja az érdekképviselő állami szubvencziójának újabb adó kivétel nélkül törvényileg biztosítottassék.

6. Tekintve azt, hogy a földmívelésügyi miniszter ur már eddig tett nyilatkozataiban is kilátásba helyezte egy ily törvényjavaslatnak a képviselőház elé való terjesztését, felkéri a nagygyűlés a földmívelési miniszter urat arra, hogy e törvényjavaslatot minél előbb elkészíttesse. Különösen felkéri, hogy mielőtt e javaslat a képviselőház elé terjesztetnék, nyújtson módot a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek által összehívandó ankét és az ezt követő nagygyűlés útján, hogy a magyar gazdaközönség a javaslatot megvitátván, nézetét azzal szemben kifejezhesse.

7. Elhatározza a nagygyűlés, hogy az ankét és a legközelebbi nagygyűlés azonnal összehívandó, a mint e nagyfontosságú javaslat elkészül és a végrehajtó bizottsággal közöltetik.

8. A törvényjavaslat minél sürgősebb szerkesztésére és annak a szövetségbe lépett gazdasági egyesületek ankétje s nagygyűlése elé terjesztésére irányuló kérelem egy emlékirat, alakjában szövegeztessék és küldetésileg adassék át a földmívelésügyi miniszter urnak.

Habár ezen megállapodás nem egyezik is mindenben, a mi intentioinkkal, mégis örülnünk, hogy ezen fontos ügynek legalább az alapja le lett rakva, a melyen az megoldásra juthat, hazánk mezőgazdaságának fellendítésére.

A délutáni ülés kezdetén megejtettek a választások és pedig megválasztott: a szövetség elnökévé gróf Desseffy Aurél, alelnökévé báró

Bánffy Dezső, jegyzőjévé Szilassy Zoltán; a végrehajtó-bizottság tagjaivá pedig: Andrassy Aladár gróf, Apponyi Albert gr., Beniczky Gábor, Bernáth István dr., Bujanovich Sándor, Farkas Abraham, Gaal Jenő dr., György Endre, Hajós József, Gebhard Sándor, Károlyi Sándor gróf, Kodolányi Antal, Máday Izidor, Melczér Gyula, Meskó Pál, Miklós Ödön, Radó Kálmán, Rakovszky István, Szabó József, Sz Szakáts Péter, Szechenyi Imre gr., Sztáray Antal gr., Szunyogh Szabolcs és Zichy Nándor gróf.

A nagyfontosságú ügy letárgyalása után a gyűlés — gr. Desseffy Aurél elnök zajos élte-tése közben — eloszlott. Vajha az ország javát s előhaladását czélzó tanácskozása és megállapodása, nem maradna irott malaszt!

Sz. P.

Egy látogatás Zsombolyán.

II.

A múlt számunkban közölték előre bocsátása után, lássuk mikép készítjük a „Zsombolyai” kazlat.

A kazal hosszúságát és szélességét az összerakandó takarmányunk mennyisége határozza meg. A zsombolyai kazlak 8—10 méter hosszúak és 5 méter szélesek; egy-egy ilyen szakaszba bele raknak 80—140 négyes fogatu zöld takarmányt.

Tehát mindenek előtt számot vetünk az összerakandó mennyiséggel, s a szerint jelöljük kazlunk hosszúságát és szélességét.

Ha például számíthatok, hogy körülbelül 100 szekér csalamádém lesz (itt mindig különbség teendő a szárított és zöld nyers takarmány fuvarozása között, mert a zöld, takarmány nehezebb levén, abból egy négyes fogat után korán sem rakhatjuk azt a mennyiséget, mint a szárítottból), akkor készítetek egy 8 méter hosszú és 5 méter széles feneket a kazalnak.

A kazal fenék készítésénél mindenekfelett arra kell ügyelni, hogy a fenék kellő vastagságban készíttessék, s ezzel megakadályozzuk a berakandó zöld takarmánynak a fenéken fekvő részében a penész képződést. Zsombolyán a kimért kazal fenekére tesznek egy réteg kukoricza szárat, s erre egy jó réteg szalmát, a két réteg együtt megnyomulva 8—10 cm. vastagságot mutatott; ott a hol netalán kukoricza szárral nem rendelkeznek, lehet vékony ágfát vagy galagonya töviset rakni. Midőn már ezen fenékekkel készen vagyunk, megkezdjük a kazalnak külső oldal falát szalmával kirakni. Ez sokak előtt különösnek tetszik, pedig nagyon egyszerű. A külső oldalfalat úgy készítjük, hogy száraz őszi szalmát rakunk kereken a megkészített fenéknek a szélén és pedig olyan szélességre, hogy lenyomulva legyen legalább 60 cmeter széles; ezt akép alkalmazhatjuk, ha egy-egy jó villa szalmát teszünk egyszerre s ezt mindaddig folytatjuk, míg ily módon kereken rakjuk a feneket és pedig úgy, hogy a kereken rakott szalma egymásba legyen lapulva. Ezen szalma kirakást éppen úgy lehet képzelni, mikép sövény vagy vessző kert tetejére kirakni szokott szalma fedeleket.

Midőn a kazlunk fenéke kész, kaszásaink már kaszálnak annyit, hogy a forgatókkal a hordást megkezdhetjük, a szekerekkel hordatjuk, az azon zöld, harmatos vagy vizes takarmányt kezdjük a kazalba berakni és pedig következő módon: a kazal fenekén egy avagy két munkás a szekérről lehányt takarmányt egyengeti; azonban nem rakja ki egészen a fenék szélére, hanem a fenék szélén kereken rakott szalmának szélességéből csak mintegy 30 cmeterre, a külső 30 cmeternyi részt pedig szabadon hagyja, vagyis a takarmánnyal, a kirakott szalma koszoruból csak fele részét foglalja le. Mikor a kazal fenekére rakott zöld takarmány a szalma-koszoru magasságát elérte, akkor egy munkás ujabban rakni kezdi a szalmát a kazal szélére kereken, s a zöld takarmány ujabban hanyatik a szekérről s ily módon mindaddig folytatjuk a rakást, míg takarmány kazlunk a 4 méter magasságot elérte.

A berakott zöld takarmány saját súlyánál fogva gyorsan nyomul s ha az első nap fel is mentünk 4 méterre, 24 óra alatt már 3 méterre sőt alább is nyomul s a rakást tovább folytat-hatjuk, a már megirt módon.

Midőn kazlunk a kellő 4 méter magasságot elérte s takarmányainkat 2 avagy három nap ily kazalba beraktuk, következik a tető készítés és beföldelés. A zöld takarmány a befejezés alkalmával úgy rakandó, hogy a kazal közepén a takarmány domborun rakassék, s a kazal közepén végig a takarmány legalább 35—40 cmeterrel magasabb legyen a széleknél. Ekkor az egész kazlat szalmával befedjük és pedig oly mennyiséggel, hogy megnyomulva legalább 5—6 cmeter vastagságu réteg legyen.

Mielőtt tovább mennénk, két lényeges dologra kell a figyelmet felhívunk. Az egyik a kazal hőfokára vonatkozik, a másik a kazal egyenletes állására. Azt nagyon jól tudjuk, hogy a zöld-édesen erjedt takarmányt, a savanyu erjedéstől, valamint a megszenesedéstől, a takarmány kazalban kifejlődő melegségnek szabályozásával lehet megoltalmazni. Ennél fogva a „Zsombolyai” kazal beföldelésénél, avagy a terhelésnél két nézet uralkodik: az egyik az, hogy a kazal hőfokát kézzel is meg lehet bírálni s így thermometerre nincs szükség, a másik nézet meg az, hogy igen is alkalmazzunk thermométert. E kérdésben szerény nézetem az, hogy a hőfok megbírálását ne bizzuk a kézre, hanem biztos és pontos thermometerre.

A hőfok megméréséhez már a kazal alsó részének rakása alkalmával hozzá készülünk s annak közepére beállítunk egy 4¹/₂—5 méteres karót. — Erdélyben a fenyő szőlő karók nagyon alkalmasak lesznek erre. Ezen karót akkor huzzuk ki a kazalból, mikor annak belső melegét megmérni akarjuk. A thermometer karikájára zsineget kötünk s a kihuzott karó helyén maradt üregbe beeresztjük. A kis idő multan visszahuzott thermometer mutatni fogja a kazal hőfokát s tudni fogjuk, hogy elérkezett-e azon idő pont, a melyben a kazalt földdel megterhelhetjük, vagy még várni kell vele.

A kazal egyenletes nyomulását a következő módon eszközöljük: ha kazlunk rakását estve félbe hagyjuk, avagy napközben is, kazlunk oldala mellé hüvelyk vastag deszkákat állítunk egymástól 50—60 cmeter távolságra s a deszkákat rudakkal a kazal oldalához támasztjuk. Az ily minden oldalon megtámasztott kazal egyenletesen rokkan le a deszkák mellett s nem fog meghajolni. Ezen oldal támaszokat alkalmazzuk a földelés után is mindaddig, míg a kazal 2¹/₂ méterre sülyedt. A földelés alkalmával természetesen azon a helyen, a hol a föld a kazal tetejére felhányatik, a deszka elvevődik, de a mint haladunk a földeléssel tovább, a beföldelt részhez ujabban alkalmazzuk a támaszt. A Zsombolyán látott kazlak mind olyan egyenletesen voltak lenyomulva, mintha mind rá-mába lettek volna foglalva. A deszkák alkalmazása azért czélszerű, mivel a deszka értékéből semmit sem veszít, s bármely építéshez felhasználhatjuk; de ha van a gazdaságban ócska használt deszka, az is megteszi a szolgálatot s nem szükség éppen ezen czélból költséget okozni a gazdaságnak.

Midőn kazlunk 4 méter magasra felrakott s a fennebb jelzett módon szalmával befedetett, következik a kazalnak a kívántató súly mennyiségű földdel való megrakása.

A földrakás előtt ismernünk kell a kazalunk belsejében levő melegségi fokot s tudnunk kell, hogy mily vastagságu föld réteget hanyasunk fel s hogy vajjon a felhányatni rendelt földréteg a munkások által fel lett-e hanyva? Mindenekelőtt a kazal közepén végig 3 léczet állítunk fel, oly módon, mint midőn a sirból a sirások, a földet hanyják s pálczával jelzik a halottnak a fej és lába közép pontját — egyet-egyét a két végén és egyet a közepén — a léczet beszúrjuk a szalmába, de úgy, hogy a meghegyezett vége a zöldtakarmányba is be menjen. A meghegyezett végen felül, ott, a hol a szalma végződik, a léczet keresztül — vagyis ha léczünk 1 meter 20 cmter magas, 20 cmter beszúrunk a kazalba, s a

20 cméter magasságnál — egy 60 cméter hosszú léczet szegzünk keresztbe s ezzel megakadályozzuk azt, hogy az általunk felszurt léczet a munkások a kazalba belyebb nyomhassák, s a felhányandó földréteggel tévutra vezessenek. A méteres léczen a méter fokok 10-es számokkal jelezve vannak, s így tudni fogjuk, hogy rendelésünk szerint a kazal teteje 50, avagy 40 cm. földréteggel van-e fedve.

Most az a kérdés, hogy a kazal belsejében képződő hőfokot, milyen magasra engedjük emelkedni, hogy a földelést megkezdhessük?

Zombolyán bevárják, míg a kazal 50—60°-ra emelkedett C. szerint, e fok alapján alkalmazta kazalozását Gotthárd Sándor ur is; de a Blunt-féle édes zöldtakarmány sajtóval tett kísérletek is azt tüntetik ki, hogy csak 55—70° C. között lehet édes zöld takarmányt nyerni. 50° C. alól savanyu lesz a takarmány 70° C. felül pedig szenes, égett takarmányt kapunk. Ennél fogva a tapasztalatokra támaszkodva, engedjük kazalainkat 55—60° C-ra felmelegedni s akkor kezdünk a föld réteg felhányásához. Ezen melegségi fok a kazalozás után beállhat 1, avagy 3 nap alatt. Az egy nap alatt rakott kazal később éri el, míg a 2—3 nap alatt rakott, a kazalozás után már 15—20 óra alatt eléri a kellő hőfokot.*)

Benkő Mihály.

Felhívás tengeritermelési kísérletek tételére.

A m.-óvári m. kir. gazdasági akadémiával kapcsolatos növénytermelési kísérleti állomásnak egyik feladata a mezőgazdákkal szövetkezve egyes kulturnövényfajták értékét az ország különböző részeiben kipróbálni, hogy a hol azok az eddig termelt fajtáknál jobbnak bizonyulnak, az illető vidéken meghonosíttassanak és termelésük általánossá tétessék.

A jelen évben az állomás a cinquantino, pignoletto, florentini, a prairie királynéja és a golden beauty tengerifélékkel óhajtaná minél több helyen kísérletet tenni.

Azon kéréssel fordulok ez okból a t. gazdaközönséghez: sziveskedjenek minél számosabban a kísérletekben részt venni és ezen szándékukat az állomással mihamarabb tudatni, — megjelölve azt a fajtát, a melylyel kísérletet tenni óhajtanak, — hogy a szükséges vetőmag idejében megküldhető legyen.

A kísérletekre vonatkozólag megjegyeztetik, hogy az állomás a magot ingyen adja; a kísérlettevő tartozik azonban. ha nála a kísérlet beválnék, — azon esetre, ha az állomás azt kívánná, — ugyanannyi magot, mint a mennyit az állomás küldött, ingyen visszaszolgáltatni.

A kísérlet oly módon hajlandó végre, hogy valamely táblából, melybe különben is tengeri kerül, ha ittatik két egyforma nagyságu, lehetőleg egy holdas parcella; az egyik holdon a gazdaságban eddig termelt tengeriféle természetetik a szokott módon, a másikon az állomás által küldött tengeriféle az állomás által kívánt sortávra vetve. Ha több tengerivel tételük kísérlet, a parcellák száma természetesen ezek arányában növekednek.

A kísérletre kiválasztott tengerifélék a gazdaságban szokásos mivélésben részesülnének. Minden parcella termése külön-külön töretik le és hogy az eltartás, terméslemérés nagy nehézséget ne okozzon, legcélszerűbb a tengerit a csővelekkel együtt törni le, azután megfosztani, koszoruba kötni és valamely szellős helyen kiszáradni hagyni. Deczember január hónapokban a tengeri a koszorukról letöretik, meghatározottak először a csőves, majd a lemorzolt tengeri termés mennyisége. Az adatok bevezetettnek az állomás által küldendő rovatos ivbe és ez megküldetik az állomásnak.

Az egyes tengeri félekről tájékoztatás céljából még a következőket tudatom:

A cinquantino és a pignoletto kemény tengerifélék s ezért oda, ahol a tengerit sertésele-

*) A kazal készítését feltüntető képeket jövő számban fogjuk közölni. Szork.

ségül termelik, nem való, lisztjük azonban szebb és kiadóbb, mint a puha tengeriféléké, ezért piaczi áruk rendszeren nagyobb is.

A cinquantino korai tengeriféle, ezért első sorban oda való, ahol akár a klíma, akár a talaj sekély volta, könnyű kiszáradása ily tengeriféle természetét teszi indokolttá.

A pignoletto közepes érésű, mélyebb rétegi talajt kíván, mint a cinquantino.

A florentini puhább tengeri az előbbieknél, de valamivel keményebb a közönséges magyar tengerinél. Közepes érésű, bőtermő fajta.

A prairie királynéja és a golden beauty tengeri a lófogu tengerik közé tartoznak, tehát magjuk első sorban sertéseleségül való, magasra, növe szárak miatt csalamadétermesztésre is kedvelik. Az első közepes, az utóbbi késő érésű s ezért inkább csak az Alföld délibb részének jó minőségű földjeibe való.

Magyar-Óvár, 1892. márczius hó.

A m.-óvári gazdasági akadémiával kapcsolatos növénytermelési kísérleti állomás.

Cserháti Sándor.

Vegyes közlemények.

— **Kitüntetés.** A király ö felsége losonczy gróf Bánffy György ur örökös főrendiházi tagnak és gazdasági együletünk állattenyésztési és kiállítási szakosztálya elnökének, a cs. és kir. kamarási méltóságot adományozta. Szívvel gratulálunk e jól kiérdemelt kitüntetéshez.

— **Megbízás.** A földmivélésügyi m. kir. minister Gál Lajos tisztartót és szilágykrasznai lakost, Szilágy vármegye krasznaai járására nézve az állandó gazdasági tudósítói tisztelt megbízta.

— **A vetések állása és a mezőgazdasági állapot Erdélyben a hivatalos adatok szerint** — április 2-ig következő volt. Az őszi vetések még aprók és gyengék, különösen a későbbi vetések, melyek jobbra csakis a hó alatt kelhetnek ki; általában azonban a korábbiak majdnem mindenütt kielégítően, sőt sok helyen reményen felül teleltek, szép zöld szintiek s utóbbi napokban rohamosan fejlődésnek indultak, itt-ott bokrosodnak is. Az egerek helyenkint több-kevesebb kárt okoztak bennük, néhol pedig kisebb fagyfoltok is láthatók. Legkedvezőbben áll a vetés Brassó és Fogarasban, leggyengébben pedig Csík vármegyében, hol a későn vetett mag egy része ki sem kelt. A gazdasági munkálatok javában folynak. A tavaszi vetés, kedvező időben serényen halad; a buza részben már földbe került, árpa, zab és búkkönyvetés pedig befejezéséhez közeledik, szorványosan már burgonyát ültetnek és répát vetnek. A kerti munka, hernyószedés még folyton tart.

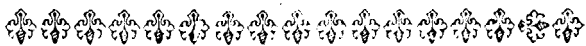
— **Ösztöndíj adományozás.** A földmivélésügyi m. kir. minister e hó 5-én 16124. sz. alatt kelt rendeletével a kolozs-monostori gazd. intézetnél üresedésbe jött két ösztöndíjas helyet Csiszár Zsigmond II. éves és Kabos Miklós I. éves hallgatóknak adományozta. Továbbá megengedte, hogy a Tóth Kálmán hallgatónak 1890-ik évben adományozott ösztöndíjat, az illető betegsége alatti távolléte ideje alatt Gilyén Lajos II. éves hallgató élvezhesse.

— **A magyar buza nemesítése tárgyában a földmivélésügyi m. kir. miniszteriumban tanácskozások folytak.** Célja e tanácskozásoknak, a magyar első faj buza termelésének nagyobb területet hódítani, mi által a buza termés értéke, avval kapcsolatosan pedig a liszt kiviteli képessége is emeltetnék. Mire képes gondos válfajkiszemelések és ápolás, arra példát találnak Kleinpeter tanárnak a „P. Lloyd“ utolsó számai egyikében közölt ama adatában, mely szerint bizonyos Shireff, baddagtoni (Skócia) gazdát egy jól kiválasztott buzaszemből 70 kalászos és 4200 magtartalmu buzánövényt termelt. tulhatalda őt bátyja, ki egy magból 80 kalászt és 4524 magot számláló növényt birt produkálni.

— **Mikor itassuk a lovakat? Marlot** állatorvos huza mosabb ideig kísérletezett azon kérdés megoldása végett, hogy a lovakat etetés előtt vagy pedig etetés után itassuk-e? Kísérletei alapján a kérdést megoldottnak tekinti. Az egyik lónak négy liter zabot adott és erre mindjárt megittatta; röviddel azután leszurta és bonczolta. Magában a gyomorban, néhány liter vízben uszva mintegy liternyi zabot talált, a többi zabot a gyomron átömlő víz a belekbe mosta, a hol ennek emésztése már nem lesz tökéletes s így azáltal a takarmány tápértéke nem használódik ki teljesen. A másik kísérleti lovat előbb itatta meg és ezután adott neki négy liter zabot; az etetés után egy negyedóra múlva ez az állat is leöletett, bonczoltatott. Az egész zabmennyiség a gyomorban volt még, rajta az emésztőnedvek működése már látható. Eszerint tehát egy és ugyanazon zab adag, aszerint amint az itatás előtt vagy után adjuk, igen különböző módon fog kihasználtatni. Marlot még több lovon végzett kísérleteket, melyeket azonban már nem bonczolt. Állandóan azt tapasztalta, hogy ha az itatás az etetés után történt, a zabszemek egy jó része emésztetlenül távolodott el a bélcatornából. Ezekből következteti, hogy az itatást mindenestre a takarmányozás előtt végezzük. („Berl. thierärztl. Wochenschr.“ 1891.)

— **A hernyószedés ideje. Rosz szokás,** hogy sokan akkor fognak — ha ugyan fognak — a hernyók szedéséhez, mikor azok téli álmukból felébrednek és kezdenek szétmászni. Ez nagy hiba, miután ily tökéletlenül végzett munkával magunknak és másoknak kárt teszünk, mert a hernyók éhesebb része már ennyival után szétmászik, az üres vagy félig üres hernyófészkek leszedésével pedig nem sokat használunk fáinknak és ha alaposan át nem nézzük fáinkat, csak nagyjából kapkodjuk le, a mi éppen szemünkbe ötlök, nem csodálkozhatunk, ha fáinkat lerágják a hernyók. Most ebben az időben, midőn még jobban ráérünk, lássunk hozzá a hernyózáshoz és végezzünk alapos munkát. Áll pedig abból, hogy leszedjük a hernyófészkeket, a szembeötlő gyűrűs és gyapotos hernyók tojásait, a hernyóbabokat, a fán maradt leveleket, elrothadt és a fára száradt gyümölcsöket, mert ezek mind kártékonyak. A száradt levelekben is lehetnek elrejtve férgek, vagy azok tojásai.

— **Elérkezett a várva várt kikelet,** a rideg zord tél után. A bájos Margitsziget is tavaszi mezbe kezd öltözködni. Fái rügyeznek, világra szóló hírességű pázsitterületei kizöldülnek és gyönyörűkötetik a szemet; de megszólal fülemiléje is, mely elbűvöli a hallgatót. A Margitsziget páratlan szép zöld pázsitjai és a fülemile elbájoló csattogása már Európaszerte híresek és mindegyikünk, kinek csak egy talpalatnyi földje, kis ligete van, nagyon óhajtaná, hogy megszerezhesse magának a Margitsziget két specialitását, — gyönyörét. Am a csalógány nem zokog megrondulásra, oda telepíti fészket a hova neki tetszik és ha el nem riasztják, évente oda is tér vissza. Ellenben a szép pázsitot mindenki könnyen megszerezheti, annál is inkább, mivel hogy a Margitsziget gyönyörű pázsitaihoz is egy budapesti magkereskedő szállítja a fűmagot. E bársonyszerű üde zöld gyept, melyet Mauthner Ödön budapesti magkereskedő combinált fűmagkeverékeivel létesítettek és mely nemcsak a Margitszigetnek, hanem egyáltalán a magyar díszkertészetnek és magkereskedelemnek is diszere válik, mindenki könnyű szerrel megteremtheti saját területén a Mauthneriféle fűmagkeverékek alkalmazásával.

Piaczi értesítő

Budapesti gabonatözsde. Legújabb jelentés. Buza kínálat jó; kereslet korlátozott. Buza 75—80 kg. 9 frt 30 kr. 9 frt 95. Rozs 90—72 kg. 8 frt 80 kr. 9 frt — Árpa 60—66 kg. 5 frt 75 kr. — 8 frt — kr. — Zab 39—41 kg. 5 frt 80 kr. — 6 frt 20 kr. Tengeri 73—75 kg. 5 frt 15 kr. — 5 frt 25 kr.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása az „Erdélyi Gazda“ számára.) Midőn e mai jelentésünket a fűcikkkel t. i. a lóherével kezdjük, el nem hallgatjuk el

ama véleményünket, hogy a folyó évadban e czikkrol ez lesz valószínűleg egyszerűsödés utolsó jelentésünk is; mivel hogy ez idő szerint majdnem összes készletek elfogytak már és az a kevés ami a fővárosi magárusoknál természetesen tiszta valódi magyar eredetű és szavatolt arankamentes áru még lehet, nagyon könnyen elkél 75-80 frton. Luczerna mi változást sem mutat, az ebbeli forgalom nem oly tulságosan élénk ugyan, mint a hogy lóherére nézve tapasztaljuk, de mindamellott kielégítő és ennek megfelelőleg jelentékeny tételek adtak el. Répamag folyton nagyon keresett cikket képez és az uralgó abnormis meleg időjárás kiválóképf befoly e mag nagy kelendőségére, minthogy a gazda oda törekszik, hogy el vesse, mielőtt tulságosan fölszikkad a talaj.

A következő jegyzések nyers vagyis tisztítatlan áruért 100 kilónként Budapestben értendőnek.

Lóhere, idej, minőség szerint	65-70	frt
" egyéves "	"	"
Luczerna, idej "	52-56	"
" tavalyi "	40-44	"
Biborheré	32-	"
Rétihere	84-	"
Baltaczim	14 1/2, 15	"
Tavaszi búkköny	6-6 1/4	"
Muharmag	6	"
Lenmag	13-13 1/2	"
Kendermag	12-12 1/2	"

N.-Várad április 5. Tiszta buza 9 frt - kr. Elegy buza 8 frt 60 kr. Rozs 8 frt 20 kr. Árpa 5 frt 20 kr. Zab 5 frt - kr. Törökbuza 4 frt 60 kr. Széna kötetlen 2 frt 60 kr. Alomszalma 1 frt 50 kr. mmként. Marhahus 56 kr. kg.

Kolozsvár. 1892. április 7-én. Tiszta buza 8 frt 50 kr - 9 frt. 20 kr. Rozs 7 frt 40 kr. - 7 frt 80 kr. Törökbuza 4 frt 70 kr. - 4 frt 85 kr. Zab 4 frt 80 kr. - 5 frt - kr. Széna (legjobb) 2 frt 50 kr. Alomszalma 1 frt 40 kr. mmként. Marhahus 52 kr. kg.

Állatvásárok.

Budapest-köbányai sertésvásár. Április 1-én. Az üzlet e héten csendes volt.

Heti átlagárak: magyar válogatott áru 320-380. klg. nehéz 47 1/2-48 kr. 280-300 klg. nehéz 47-47 1/2 kr. Öreg 300 klg. tulí 46-46 1/2 kr. vidéki sertés 46-48 kr. Szerb 45 1/2-47 1/2 kr román kr. tiszta klgk. Páronként 45 klg. életsúly levonás és 4% engedmény szokásos.

Eleségárak: Új tengeri 5 60; árpa 6-60 Köbányán átvéve.

Debreczen. Heti állatvásár április hó 3-án. (Eredeti tudósítás). Szarvasmarha felhajtott 700 drb.; eladatott 340 drb. Ló felhajtott 650 drb.; eladatott 360. Sertés felhajtott 4700 drb.; eladatott 2500 drb.

Kolozsvár. Heti állatvásár április 8. - - Szarvasmarha felhajtott m. e. 250 drb.; eladatott 187 drb. Ló felhajtott m. e. 20 drb eladatott 9 drb. Bányai felhajtott m. e. 35 drb., eladatott 26 drb. Sertés felhajtott m. e. 240 drb.; eladatott 260 drb.

Erdélyi piacok.
(Árak krajczároiban)

A piaci cikkek	Mérték	Brassó	Csikszreda	Deés	Dicső-Szent-Márton	Erzsébet-város	Fogaras	Gy.-Szent-Miklós
Tiszta buza	mm.	878	1000	880	900	975	1055	-
Elegy buza	"	692	900	900	690	780	947	-
Rozs	"	805	1041	760	650	770	704	-
Árpa	"	600	625	-	-	-	-	-
Zab	"	600	687	580	450	660	581	-
Törökbuza	"	560	675	640	430	507	650	-
Széna	"	210	300	320	-	200	250	-
Alomszalma	"	100	100	150	-	100	140	-
Túzifa	km.	260	200	210	240	250	230	-
Marhahus	kg.	52	40	48	44	52	48	-
Április		1	6	5	6	2	1	-

A piaci cikkek	Mérték	Gy.-Fehérvár	Kézdi-Vásárhely	Maros-Vásárhely	Medgyes	Nagy-Enyed	Nagy-Szeben	Szegvár
Tiszta buza	mm.	-	-	910	700	750	936	-
Elegy buza	"	-	-	840	575	650	889	-
Rozs	"	-	-	-	585	550	778	-
Árpa	"	-	-	-	-	-	745	-
Zab	"	-	-	528	290	500	630	-
Törökbuza	"	-	-	455	365	525	597	-
Széna	"	-	-	170	150	440	250	-
Alomszalma	"	-	-	100	75	220	150	-
Túzifa	km.	-	-	300	240	225	325	-
Marhahus	kg.	-	-	52	50	52	55	-
Április		-	-	7	7	7	5	-

A piaci cikkek	Mérték	Seps-Szent-György	Szamosújvár	Szász-Régen	Szászváros	Székelv. Udvahely	Sz.-Somlyó	Torda
Tiszta buza	mm.	800	-	940	920	1020	-	900
Elegy buza	"	750	-	735	800	900	-	690
Rozs	"	660	-	650	780	790	-	690
Árpa	"	600	-	650	600	-	-	475
Zab	"	560	-	550	600	550	-	500
Törökbuza	"	630	-	490	550	564	-	490
Széna	"	400	-	220	200	300	-	300
Alomszalma	"	150	-	120	90	200	-	45
Túzifa	km.	160	-	220	200	240	-	225
Marhahus	kg.	48	-	44	48	48	-	48
Április		4	-	7	2	5	-	2

Mütrágyák.

(A magyar általános kénsv., mütrágya- és vegyi ipar részvénytársaság jelentése az «Erdélyi Gazda» részére.)

A kereslet a lefolyt héten még mindig meglehetősen élénk volt; különösen chili-salétrom és kénsvavas káli örvetkek keletnek. Az árak nem változtak.

Csontliszt szuperfoszfát 16-18% vízben oldható foszforsavval 1/2-1% légenyirtalommal 5 frt 65-75 kr. ugyanaz 17-19% v. o. foszfór-savval, 1/2-1% légenyirtal 6 frt 05-15 kr.

Ammoniak-szuperfoszfát 9-11% vízben oldh. foszforsavval, 4-6% légenyirtal (ammoniak vagy salétrommal) 6 frt 50 kr.

Ásványi szuperfoszfátok 15-17% vízben oldható foszforsavval 5 frt 30-35 kr.

Thomas-salak (foszfát liszt) 7-19% foszforsavval, 80% porfinomsággal 3 frt 25 kr; ugyanaz 18-20% foszforsavval, 80% porfinomsággal 3 frt 35-40 kr.

Kénsvavas-ammoniak 22-24% ammoniakkal (20-20 1/2% légeny) 15 frt 50 kr.

Kénsvavas-káli. 88-90% (K₂ SO₄) 11 frt 50 kr.; ugyanaz 94-96% (K₂ SO₄) 12 frt.

Chili-Salétrom. Rövid ideig tartó élénkség után a hangulat ismét lanyhult Mai jegyzésünk 15-15 1/2% szavatolt légenyirtalom mellett 13 frt-13 frt 25 kr.

Rézgálicz 250 kg. súlyu hordókban, egész kocsi-rakományok vételénél 22 frt, kisebb mennyiségben 24 frt. 100 kg.-onként.

Vasgálicz. Elsőrendű 4 frt, másodrendű 3 frt csomagolást beleértve.

Felelős szerkesztő és kiadó: Sz. Szakáts Péter.

H I R D E T É S E K.

Egeresi gipsz-, mütrágya- és vegyitermékek gyára.

KRAMER J.

Ajánlja: párolt csontliszt, szuperfoszfát, Thomassalak, egeresi trágyafősz, chilisalétrom, kálisok és egyéb különleges mütrágya-termékeit szavatolt tartalom mellett.

A t. gazdaközönségnek rendelkezésére áll a gyár vegyészeti laboratoriuma is, mely vegyi vizsgálat nyomán megállapítja és javaslatba hozza az alkalmas mütrágyát. Ily vegyi vizsgálatokat a gyár díjmentesen eszközöl, szükséges hozzá 5 kiló talajminta és megjelölése annak, mi fog azon talajba vetetni.

Mindennemü felvilágosítással és részletes árjegyzékkel szívesen szolgál

a mütrágya-gyár Egeresen

vagy annak központi irodája:

Budapest, V. Dorottya-utca 9. sz.

a hova a levelek és megrendelések intézendők.

22 16-52)

A Közművelődés Irodalmi és Műnyomdai Részvény-Társaság

KOLOZSVÁR (FIÓKÜZLET BRASSÓBAN)

szíves figyelmébe ajánlja a modern graphikai követelményeknek megfelelően berendezett

Könyvnyomdáját

mely újabban a legdiszesebb betűkkel szaporított s így a legkényesebb igényeket is kielégitheti. 27 (13-x)

Könyvnyomdájának Lithographiája

melyben a legjelesebb erők s a legkitünőbb gépek vannak alkalmazva, a fővárosi és külföldi nagyobb müintézetek méltó versenytársa.

Árai határozottak, olcsók.

Videki megrendeléseket pontosan teljesít.

Előfizetéseket elfogad az „1848-49. Történelmi Lapokra.”

Ára negyedévre 1 frt.

Tisztelettel értesitem a n. é közönséget, hogy

szobafestést, papír-kárpitozást

és

MÁZOLÁST

a legolcsóbb árak mellett, a legszebb kivitelben vállalom el.

Tizenhat év óta tapasztalt nagybecsü figyelmet köszönve, b megrendelését ezutánra is kérve, vagyok

tisztelettel

Haas János,

53 (4-4)

Kolozsvár, Széchenyitér 23.

Ingyen epermag.

Az országos selyemtenyészési felügyelőség Szegzárdon (Tolna vármegye) ingyen és bérmentve küld

EPERFAMAGOT

mindazoknak, kik ez iránt hozzá fordulnak. 47 (7-8)

RITKA ALKALOM

női divat-árak beszerzésére.

Van szerencsém a n. é. hölgy-közönség b. tudomására juttatni, hogy a legújabb s legfinomabb mintáim raktárával —

jaquettek-, eső-, séta- és selyem-köpenyegből
valamint

Csipkepalástokból és pelerinekből

— ide megérkeztem és azokat a „Hungária“ szálloda régi éttermében néhány napig kiállítom. Sok év óta fenálló cégem Budapesten annyira jó hírnévnek örvend, hogy minden további feldicsérést feleslegesnek tartok és bátor vagyok a t. cz. közönséget b. számos látogatásra felhívni.

Kiváló tisztelettel

Blau József,ezelőtt **Farkas H.** utóda.

60. 1—*

Üzlethelyiség változtatás.

A n. é. hölgyközönség többfelőli óhajának megfelelőleg női divat üzletemet és női ruhakészítő műhelyemet

Bel-monostor utca 10-ik számú

ház alatti bolt és belső helyiségekbe helyeztem át.

Ezuttal ajánlom a raktáromon levő tavaszi újdonságaimat: selyem, gyapjú és más kelmék, díszek, csipkék, szallagok, himzések és zsiuórzatok nagy választékban.

Műhelyemben a nőm vezetése alatt, ki valódi berlini szabász és trousserozó leg sikerültebb finom ruhák és Confectiók készülnek.

A n. é. közönségnek már a rövid időn taustított elismeréséért és pártfogásáért bátor vagyok ezutánra is kérni új üzletemben bizalmas megrendeléseit és főfeladatomban leendő, hogy vállalataimmal nem csak a helyi viszonyokhoz mérten, de az összes világvárosok Divat- és Confectio-termelivel versenyképes lehessenek.

Mindennemű női ruhák és Confectiók

elkészítését teljes felelősséggel vállalom el.

NOVELLY L.berlini női divat és Confectio műterme Kolozsvárt,
Bel-monostor utca 10. szám.

59 (1—3)

Az izlésesen elkészült ruhák és Confectiókért számos elismerő nyilatkozat.

Videki rendeléseknek mintatere és az alj hossza megnevezése kértik.

Szigoru pontosság és szolidtság.

Buday-fivérek szabó-üzlete Kolozsvárt.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses figyelmét a bel-monostorutca Redout épületben levő

férfi szabó-üzletünkre

felhívni.

Raktárukon tartunk minden fajta bel- és külföldi szövetekeket, mérték után készítünk pontos időre jótállás mellett Magyar és francia divat szerinti öltönyöket, salon, frakk, séta- és bármily előforduló egyenruhákat.

Több évi tapasztalatainkat Budapest és más nagyobb városokban szerevezve, azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a kor igényeinek megfelelőleg a legdivatosabb e szakmában vágó öltönyöket, úgy mint bármelyik hírneves üzletben, a legjutányosabb árban előállíthatunk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve maradunk

Buday-fivérek,
szabó-mesterek Kolozsvárt

56 (3—10)

Több rendbeli kiállításon kitüntetve.

Jótállás, pontosság és mérsékelt árak.

Üzlethelyiség bel-monostorutca Redout épület.

A tavaszi vetéshez ajánlunk!

mindennemű műtrágyákat és pedig:

spodium- és csontsuperphosphatot, kénsavas ammóniák, káli. chilisalétrom, szarv- és csontlisztet szavatolt tartalommal a legjutányosabb árak mellett.

Figyelmeztetés. Az orsz. magyar gazdasági egyesület 1891. évben a különböző műtrágyagyárosoktól beérkezett műtrágya-ajánlatokat elbírálás alá vevén, mint legjutányosabbat a mi gyártmányunkat ajánlja, különösen kiemelve, hogy részünkről tisztán szerves anyagok szállítanak, melyek a legkitünőbb növényi tápszert szolgáltatják. (Lásd „Gazdasági Lapok“ 1891. március 8-iki 10. 23 (15—f 2) számát.)

Arjegyzékkel kívánatra készséggel szolgálunk.

Első pesti spodium-, enyv-, műtrágya-vegyi termények gyár
résztvény-társulat.

Központi iroda:
Budapest. VI. Váci-körút 31.

Bujánovics Sándor,
elnök.

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank

részvénytársaság Kolozsvárt.

Alaptőke 400,000 frt.

Igazgatóság: Gr. Bethlen Gábor elnök, Br. Bánffy Dezső alelnök, Péterffy Zsigmond alelnök, Gr. Wass Béla, Lukács László orsz. képviselő, Horváth Gyula, Dr. Kiss Mór, Deák Albert, Merza Lajos, Dalmai Géza, Dr. Weisz Miksa. **Felügyelő-bizottság:** Gr. Kornis Victor elnök, Szász Domokos, Gr. Bethlen Bálint, Sombory Lajos, Politzer Sigmund.

Földbirtokra és megyei székhelyen fekvő házakra, jelzálog törlesztési kölesönt nyújt előnyös feltételek mellett. Főczél az erdélyi hitelviszonyok lehető legmesszebb menő racionális kielégítése s a viszonyok pontos ismerete alapján a kölcsönök gyors lebonyolítása az általában divó nehézkesség mellőzésével.

Elfogad **takarékbetéteket** 5% kamatozásra

Kibocsát 5%-os **zálogleveleket**, melyek óvadékképesek s mint ilyenek minden állami szállításnál s katonai házasságoknál, valamint árvapénzek elhelyezésére kiválóan alkalmasak. Biztonságuknál fogva s a magas kamatlábot tekintve **tegelőnyösebb tőkeelhelyezés.**

Bővebb felvilágosítással szolgál az iroda: Belszén-utca 3. sz. I. em. D. e. 9—¹/₂-ig.

3 (8—10)

E rovaton csupán termelők és állást adók vagy keresők hirdetései közöltnének, de csak az esetben, ha a hirdetésért járó illeték előre beküldetik.

Kiseb összeg postabélyegekből is beküldhető.

OLCSÓ KIS HIRDETÉSEK.

Csak azon levelekre adatik válasz, melyekhez az erre szükséges postabélyeg vagy levelező-lap mellékeltek.

Minden szó egyszeri közlése 1 kr.; vastag betűvel szedve 2 kr. Ha a hirdető felcíme is közölve lesz, a hirdetési díjon kívül minden megjel. résznél még 30 kr. bélyegilleték jár.

Pécs, N.-Kőrös, Berlin nagy arany érmek.

Lóhermag, bármely kis mennyiségben is állami ólomzár alatt 100 kiló 68 frt; 5 kilós postacsomag 3 1/2 frt.

Mák, francia zárttoku, kékrator, óriás és bőtermő e miatt 100 kiló 40 frt; 5 kilós postacsomag 2 frt. Mezei komócsin tűmag

nedves észkos területek hasznosítására 100 kiló 30 frt.

Fehér mustármag rendkívül gyors növésű tápduc takarmány. főleg tehéneknek. 100 kilo 20 frt. Canada-zab, 100 kiló 8 frt.

Burgonya, Richter-féle Impetator, óriás és bőtermő e miatt Franciaországban felkapva, daczára német eredetének. 100 kiló

5 frt. Árak loco Alvincz vas. áll. zsákostól számítva és utánvétetnek

Nonplus ultra esemegecsajt 1/2 kilós díszesen csomagolt darabokban, Netto 4 kilós postacsomag 4 frt; 3 csomag 9 frt.

Groyi kövér sajt 4 1/2 kilós darab 3 frt; 100 kilós 60 frt. Míg a készlet tart megrendeléseket el fogad gróf Teleki Arvéd uradalmi

intézősége Drassón, Alsófehérmegye u. p. Szerdahely 32 (10-x)

Gazdatiszti állás

van betöltés alatt egy erdélyi uradalomban Az állást elayerni óhajtokkal a czimet közli lapuak Szerkesztősége. (A válaszra szükséges bélyeg beküldendő.)

Gazdatiszti állást

keres egy a kolozsmonostori gazd. tanintezetet jeles sikerrel végzett több évi gyakorlattal bíró nőtlen férfi. Tudakozódhatn. K. J. jegy alatt a szerkesztőségnél.

Sz. 2703—891.

Pályázati hirdetmény.

Vizakna rendezett tanácsu városban az állatorvosi állás üresedésbe jövén, ennek választás utján betöltése czéljából, Nemes Alsófehérmegye nagyságos kir. tanácsos alispánjának 12131/891. számú rendelete alapján pályázat nyitattik.

Ezen állás javadalmazása 400 frt évi fizetés és szabályrendeletileg megállapított látogatási díjjak.

Felhivatnak pályázni kívánók, hogy az 1888. évi VII. t. cz. 117. §-ában irt okmányokkal felszerelt folyamodványaikat folyó év ápril hó 30-ig bezárólag alulirt tanácshoz adják be.

Vizakna, 1892. márczius hó 21-én,

a városi tanács

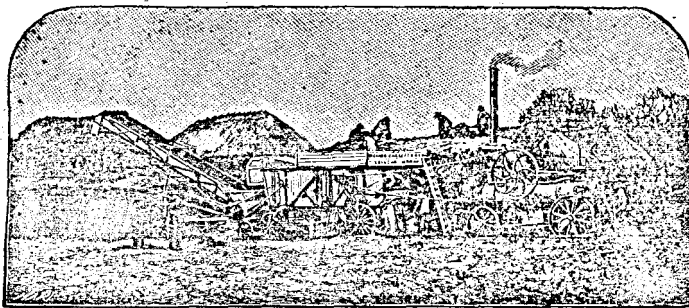
Szócs József,

polgármester.

55 (3-3)

Kotzó Pál gépészmérnök

Budapest üllői ut 18.

Ajánl: 2 1/2, 3, 3 1/2 és 4 lóerejű szöges cséplőkészleteket, továbbá: 4, 5, 6, 8, 10 és 12 lóerejű sines gözcséplőkészleteket hosszú szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazó és választó-hengerrel.

Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafüttő gőzmozgonyokat, továbbá: R. Garrett & Sons felülmulhatatlan 40% tüzelő anyagot takarító

COMPOUND GŐZMOZGONYAIT.

Legjobbnek elismert „Brandtfordi“ önműködő amerikai kévekötő arató-gépeit. Eredeti amerikai szénagyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható combinált rúddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépet.

Jutányos árak! Kedvező feltételek!

49 (4-12)

MAUTHNER ÖDÖN magkereskedésében

Fő-üzlet:
Andrássy-út 23. sz.

BUDAPEST

Fiók-üzlet:
Koronaherczeg-utca 18. sz.

legkittünőbb magvak

szerezhetők be, melyek mindenütt a legmagasabb díjakkal lettek kitiintetve, u m.:

1875. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1879. Nagyvárad 1-ső díj:
Első osztályu elismerő oklevél.
1881. Budapest 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1885. Budapest 1-ső díj:
Nagy kiállítási érem.

1886. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany oklevél.
1887. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1888 Nagy-Kőrös 1-ső díj:
Két nagy aranyérem.

1888. Pécs 1-ső díj:
Nagy díszoklevél.
1889. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1889. Brüsszel 1-ső díj:
Nagy aranyérem.
1889. Eszék 1-ső díj:
Nagy aranyérem.

1890. Budapest 1-ső díj:
Nagy arany egyesületi érem.
1890. Bécs két 1-ső díj:
2 nagy aranyérem.
1891. Budapest 1-ső díj:
Védnöki aranyérem.
1891. Komárom: két 1-ső díj:
Nagy díszokl. Nagy aranyérem

48 (6-10)

Arjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.